

Краткий агрометеорологический обзор за 1-ю декаду июля 2024 года

На юге и юго-востоке республики на наблюдаемых участках яровых зерновых культур в большинстве районов отмечается фазы развития «молочная спелость» - «полная спелость», в отдельных районах «колошение», в Жетысуской области (метеостанция Уштобе) и Жамбылской области (Асса, Кулан) на наблюдаемых участках приступили к уборке ярового ячменя. Состояние яровых зерновых культур в основном хорошее.

На западе на посевах яровых зерновых культур отмечается фаза развития «выход в трубку» - «колошение», на ранних посевах восковая спелость. Состояние растений удовлетворительное местами хорошее. В окрестности метеостанции Мартук Актюбинской области на наблюдаемых участках овса продолжается фаза - «молочная спелость», высота растений 60 см. Состояние растений хорошее. В окрестностях метеостанции Новоалексеевка Актюбинской области и Федоровка Западно-Казахстанской области наблюдается преждевременное пожелтение листьев, колосьев.

На севере (Костанайской, Северо-Казахстанской, Акмолинской и Павлодарской областях) в зависимости от сроков сева посевы яровых зерновых культур находились в фазах «появление нижнего стеблевого узла» - «колошение», на поздних посевах «кущение» - «выход в трубку». Состояние яровых зерновых культур в основном хорошее и удовлетворительное.

В центре страны (Карагандинская, Улытауская области) на посевах яровой пшеницы и ячменя отмечаются фазы «появление нижнего стеблевого узла» - «колошение», в Абайском районе (агропост Агрородок), где посев ярового ячменя был проведен во второй декаде апреля «восковая спелость», на поздних посевах «выход в трубку». Состояние яровых зерновых культур в основном хорошее.

На востоке страны (Абайской и Восточно-Казахстанской областях) на посевах яровой пшеницы на ранних посевах отмечаются фазы развития «появление нижнего стеблевого узла» - «колошение», на поздних «кущение», в отдельных районах «цветение». Состояние растений хорошее и отличное.

На юге и юго-востоке республики (Жетысуской, Алматинской, Жамбылской и Туркестанской областях) на наблюдаемых участках озимой пшеницы отмечаются фазы развития «полная спелость», в отдельных районах «молочная спелость». Состояние озимой пшеницы в основном хорошее и отличное. В Жетысуской (метеостанция Уштобе), Жамбылской (метеостанции Кулан, Мерке) и Туркестанской (метеостанций Екпенды, Казыгурт) областях приступили к уборке урожая озимой пшеницы.

На юге страны (Туркестанская область) на посевах теплолюбивых культур (соя, хлопчатник) у хлопчатника в основном отмечается фаза «цветение», у сои «начала цветения». Состояние растений в основном хорошее и отличное.

В Жетысуской области на посевах сахарной свеклы продолжается фаза «смыкание растений в рядках». Состояние растений отличное.

На посевах кукурузы на юго-востоке отмечается фаза нарастание листьев в Алматинской области, в Жамбылской, Жетысуской и Туркестанской областях «выметывание метелки» - «цветение початка». Состояние в основном хорошее.

На посевах риса в Алматинской, Жетысуской и Кызылординской областях отмечается фаза развития «выход в трубку» - «колошение». Состояние растений в основном хорошее.

На посевах подсолнечника в Абайской, Восточно-Казахстанской и Павлодарской областях отмечается фазы «2-я пара листьев» - «появление соцветий», в окрестности метеостанции Шарбакты Павлодарской области «цветение». Состояние растений в основном хорошее и местами отличное.

На наблюдаемых участках Северо-Казахстанской области на посевах льна масличного отмечается фаза развития «рост стебля» - «появление соцветий». Состояние растений в основном хорошее.

В Алматинской, Жетысуской, Карагандинской, Северо-Казахстанской областях на наблюдаемых участках картофеля отмечаются фазы развития «появление соцветий» - «цветение». Состояние растений в основном хорошее.

Состояние дернины на пастбищах в основном *сухое*, на пастбищах в Актюбинской области дернина *сырая*.

Агрометеорологические условия для роста и развития большинства пастбищных трав были благоприятными, общая визуальная оценка травостоя на пастбищах в основном «хорошее», на некоторых пастбищах «удовлетворительное», «отличное» состояние в Балхашском и Енбекшиказахском районах Алматинской области, в Бейнеуском районе Мангистауской области и в Акжарском, Уалихановском районах Северо-Казахстанской области.

В первой декаде июля наиболее благоприятные условия для накопления запасов влаги в почве наблюдались на севере, востоке и в центре страны, также в отдельных районах запада, юга и юго-востока, где запасы влаги отмечались удовлетворительные и оптимальные.

2024 жылдың шілде айының 1-ші онкүндігіне қысқаша агрометеорологиялық шолу

Республиканың оңтүстігінің және оңтүстік-шығысының көптеген аудандарында жаздық дәнді дақылдар бақыланатын учаскелерде «дәннің сүттенуі» - «толық пісу» даму фазалары байқалады, жеке аудандарда «масақтану», Жетісу облысында (Үштөбе метеостанциясы) және Жамбыл облысында (Асса, Құлан) бақыланатын учаскелерде жаздық арпаны жинау науқанына кіріскен. Жаздық дәнді дақылдардың жағдайы көбінесе жақсы.

Батыста жаздық дәнді дақылдар егістіктерінде «түтікке шығу» - «масақтану» даму фазалары, ерте себілген егістіктерде дәннің уыздануы байқалған. Өсімдіктердің жағдайы қанағаттанарлық, кейбір жерлерде жақсы. Ақтөбе облысы Мартук метеостанциясының маңайында сұлы бақылатын учаскелерде «дәннің сүттенуі» фазасы жалғасуда, өсімдіктердің биіктігі 60 см. Өсімдіктердің жағдайы жақсы. Ақтөбе облысының Новоалексеевка және

Батыс Қазақстан облысының Федоровка метеостанцияларының маңайында жапырақтардың, масақтардың мерзімінен бұрын сарғаюы байқалады.

Солтүстікте (Қостанай, Солтүстік Қазақстан, Ақмола және Павлодар облыстары) себу мерзімдеріне байланысты жаздық дәнді дақылдардың егістері «төменгі сабақ түйінінің пайда болуы» - «масақтану», кеш себілген егістіктерде «түптену» - «түтікке шығу» фазаларында болған. Жаздық дәнді дақылдардың жағдайы көбінесе жақсы және қанағаттанарлық.

Елдің орталығында (Қарағанды, Ұлытау облыстары) жаздық бидай мен арпа егістіктерінде «төменгі сабақ түйінінің пайда болуы» - «масақтану», Абай ауданында (агропост Агродорок) сәуір айының екінші онкүндігінде себілген жаздық арпада «дәннің уыздануы», кеш себілген егістерде «түтікке шығу» фазалары байқалған. Жаздық дәнді дақылдардың жағдайы көбінесе жақсы.

Елдің шығысында (Абай және Шығыс Қазақстан облыстарында) жаздық бидайдың ерте себілген егістіктерінде «төменгі сабақ түйінінің пайда болуы» - «масақтану», кеш себілген егістерде «түптену», жекелеген аудандарда «гүлдену» даму фазалары байқалған. Өсімдіктердің жағдайы жақсы және өте жақсы.

Республиканың оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында (Жетісу, Алматы, Жамбыл және Түркістан облыстары) күздік бидай бақыланатын учаскелерде «толық пісу», жеке аудандарда «дәннің сүттенуі» даму кезеңдері байқалады. Күздік бидайдың жағдайы көбінесе жақсы және өте жақсы Жетісу (Үштөбе метеостанциясы), Жамбыл (Құлан, Мерке метеостанциясы) және Түркістан (Екпенді, Қазығұрт метеостанциялары) облыстарында, күздік бидайды жинауға кіріскен.

Елдің оңтүстігінде (Түркістан облысы) жылу сүйгіш дақылдар (соя, мақта) егістіктерінде мақта көбінесе «гүлдену», соя «гүлденудің басталуы» фазаларында болған. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы және өте жақсы.

Жетісу облысында қант қызылшасында «өсімдіктердің қатарда иін тіресуі» фазасы жалғасады. Өсімдіктердің жағдайы өте жақсы.

Оңтүстік-шығыста жүгері дақылдарында Алматы облысында, Жамбыл, Жетісу және Түркістан облыстарында жапырақтардың «жүгері сабағының шашақтануы» - «гүлденуі» байқалады. Жағдайы көбінесе жақсы.

Алматы, Жетісу және Қызылорда облыстарында күріш дақылдарында «түтікке шығу» - «масақтану» даму фазалары байқалған. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы.

Абай, Шығыс Қазақстан және Павлодар облыстарында күнбағыс егістіктерінде «2-ші жапырақ жұбы» - «гүлшоғырлардың пайда болуы», Павлодар облысының Шарбақты метеостанциясының маңайында «гүлдену» фазалары байқалады. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы және кейбір егістерде өте жақсы.

Солтүстік Қазақстан облысының бақылау учаскелерінде майлы зығыр дақылдары «сабақтың өсуі» - «гүлшоғырлардың пайда болуы» даму фазаларында. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы.

Алматы, Жетісу, Қарағанды, Солтүстік Қазақстан облыстарында картоп бақыланатын учаскелерде «гүлшоғырлардың пайда болуы» - «гүлдену» даму фазалары байқалады. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы.

Жайылымдардағы шымның жағдайы көбінесе құрғақ, Ақтөбе облысындағы жайылымдар ылғалды болған.

Көптеген жайылымдық шөптердің өсуі мен дамуы үшін агрометеорологиялық жағдайлар қолайлы болған, жайылымдардағы шөптің жалпы визуалды жағдайы көбінесе «жақсы», кейбір жайылымдарда «қанағаттанарлық», «өте жақсы» Алматы облысының Балқаш және Еңбекшіқазақ аудандарында, Маңғыстау облысының Бейнеу ауданында және Солтүстік Қазақстан облысының Ақжар, Уәлиханов аудандарында болған.

Шілденің бірінші онкүндігінде топырақта ылғал қорының жинақталуы үшін ең қолайлы жағдайлар елдің солтүстігінде, шығысында және орталығында, сондай-ақ ылғал қоры қанағаттанарлық және оңтайлы болған батыстың, оңтүстіктің және оңтүстік-шығыстың жекелеген аудандарында байқалған.

A brief agrometeorological review for the 1st decade of July 2024

In the south and south-east of the republic, in the observed areas of spring cereals, in most areas, the phases of development "milk ripeness" - "full ripeness" are noted, in some areas "earring", in Zhetysu region (Ushtobe weather station) and Zhambyl region (Assa, Kulan), spring barley harvesting has begun in the observed areas. The condition of spring grain crops is mostly good.

In the west, the "exit into the tube" phase of development is marked on the crops of spring cereals - "earring", waxy ripeness in early crops. The condition of the plants is satisfactory and good in places. In the vicinity of the Martuk meteorological station of the Aktobe region, the "milk ripeness" phase continues in the observed oat plots, the plant height is 60 cm. The condition of the plants is good. Premature yellowing of leaves and ears is observed in the vicinity of the Novoalekseevka meteorological station in Aktobe region and Fedorovka in West Kazakhstan region.

In the north (Kostanay, North Kazakhstan, Akmola and Pavlodar regions), depending on the timing of sowing, spring grain crops were in the phases of "appearance of the lower stem node" - "earring", in late crops "tillering" - "exit into the tube". The condition of spring grain crops is generally good and satisfactory.

In the center of the country (Karaganda, Ulytau regions), the phases of "appearance of the lower stem node" - "earring" are noted on spring wheat and barley crops, in the Abai district (agropost Agrogorodok), where spring barley was sown in the second decade of April "wax ripeness", on late crops "exit into the tube". The condition of spring grain crops is mostly good.

In the east of the country (Abai and East Kazakhstan regions), the phases of development "appearance of the lower stem node" - "earring", "tillering" in the late ones, and "flowering" in some areas are noted on spring wheat crops in early crops. The condition of the plants is good and excellent.

In the south and south-east of the republic (Zhetysu, Almaty, Zhambyl and Turkestan regions), the observed areas of winter wheat show phases of development "full ripeness", in some areas "milk ripeness". The condition of winter wheat is mostly good and excellent. Harvesting of winter wheat has begun in Zhetysu (Ushtobe weather station), Zhambyl (Kulan, Merke weather stations) and Turkestan (Ekpendy, Kazygurt weather stations) regions.

In the south of the country (Turkestan region), on crops of thermophilic crops (soybeans, cotton), cotton mainly has a "flowering" phase, soybeans have "the beginning of flowering". The condition of the plants is mostly good and excellent.

In the Zhetysu region, the phase of "closing plants in rows" continues on sugar beet crops. The condition of the plants is excellent.